

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 21 октомври 2022 г.
(OR. en)

13471/22

Междуинституционално досие:
2022/0227(COD)

CODEC 1503
COH 99
NDICI 16
RELEX 1325
PE 121

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за определяне на специални разпоредби за програмите за сътрудничество за периода 2014—2020 г., подкрепяни от Европейския инструмент за съседство и по цел „Европейско териториално сътрудничество“, след прекъсване на изпълнението на програмите – Резултати от първото четене в Европейския парламент (Страсбург, 17 – 20 октомври 2022 г.)

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 21 септември 2022 г. Комитетът на постоянните представители потвърди, че ако Европейският парламент одобри посоченото по-горе предложение на Комисията без изменения, Съветът ще одобри позицията на Европейския парламент.

След като на пленарното заседание на 18 октомври 2022 г. беше одобрено искането на комисията по външни работи (AFET) за предприемане на действия в съответствие с член 163 (неотложна процедура), въпросната комисия внесе предложението на Комисията за регламент. Не бяха представени изменения.

II. ГЛАСУВАНЕ

Парламентът прие позицията си на първо четене на 20 октомври 2022 г., като одобри предложението на Комисията. Тази позиция се съдържа в неговата законодателна резолюция.

Поради това Съветът следва да бъде в състояние да одобри позицията на Европейския парламент, която се съдържа в приложението към настоящата бележка, като по този начин приключи първото четене и за двете институции.

Така актът ще бъде приет с формулировката, която съответства на позицията на Европейския парламент.

P9_TA(2022)0369

Специални разпоредби за програмите за сътрудничество за периода 2014—2020 г., след прекъсване на изпълнението на програмата *I**

Законодателна резолюция на Европейския парламент от 20 октомври 2022 г. относно предложението за регламент на Европейския парламент и на Съвета за определяне на специални разпоредби за програмите за сътрудничество за периода 2014—2020 г., подкрепяни от Европейския инструмент за съседство и по цел „Европейско териториално сътрудничество“, след прекъсване на изпълнението на програмата (COM(2022)0362 – C9-0289/2022 – 2022/0227(COD))

(Обикновена законодателна процедура: първо четене)

Европейският парламент,

- като взе предвид предложението на Комисията до Парламента и до Съвета (COM(2022)0362),
 - като взе предвид член 294, параграф 2 и член 212 от Договора за функционирането на Европейския съюз, съгласно които Комисията е внесла предложението в Парламента (C9-0289/2022),
 - като взе предвид член 294, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз,
 - като взе предвид поетия с писмо от 21 септември 2022 г. ангажимент на представителя на Съвета за одобряване на позицията на Парламента в съответствие с член 294, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз;
 - като взе предвид членове 59 и 163 от своя Правилник за дейността,
1. приема изложената по-долу позиция на първо четене;
 2. приканва Комисията да се отнесе до него отново, в случай че замени своето предложение с друг текст, внесе или възнамерява да внесе съществени промени в това предложение;
 3. възлага на своя председател да предаде позицията на Парламента съответно на Съвета и на Комисията, както и на националните парламенти.

Позиция на Европейския парламент, приета на първо четене на 20 октомври 2022 г. с оглед на приемането на Регламент (ЕС) 2022/... на Европейския парламент и на Съвета за определяне на специални разпоредби за програмите за сътрудничество за периода 2014—2020 г., подкрепяни от Европейския инструмент за съседство и по цел „Европейско териториално сътрудничество“, след прекъсване на изпълнението на програмата

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 178, член 209, параграф 1 и член 212, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

след консултация с Европейския икономически и социален комитет,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹,

¹ Позиция на Европейския парламент от 20 октомври 2022 г.

като имат предвид, че:

- (1) В заключенията си от 24 февруари 2022 г. Европейският съвет осъди непровокираната и неоправдана военна агресия на Русия срещу Украйна, както и участието на Беларус в тази агресия. В резултат на агресията Комисията спря действието на споразуменията за финансиране на програмите за сътрудничество между Съюза и съответно Русия или Беларус, и когато е приложимо, държавата членка, в която се намира управляващият орган на съответната програма. След началото на военната агресия на Русия срещу Украйна Съюзът наложи редица нови санкции срещу Русия и Беларус.
- (2) Руската военна агресия прекъсна изпълнението на тринадесет програми за трансгранично сътрудничество, подкрепяни от Европейския инструмент за съседство (ЕИС), създаден с Регламент (ЕС) № 232/2014 на Европейския парламент и на Съвета¹ между девет държави членки, в които се намира управляващ орган на програма, и Украйна, Република Молдова, Русия и Беларус.
- (3) Измамите при президентските избори в Беларус през август 2020 г. и насилственото потушаване на мирни протести вече доведоха до преразглеждане на помощта на Съюза за Беларус след заключенията на Съвета от 12 октомври 2020 г.

¹ Регламент (ЕС) № 232/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2014 г. за създаване на Европейски инструмент за съседство (ОВ L 77, 15.3.2014 г., стр. 27).

- (4) В резултат на руската военна агресия срещу Украйна Съюзът, и по-специално неговите източни региони, както и западните части на Украйна и Република Молдова са изправени пред значителен приток на разселени лица. Този приток представлява допълнително предизвикателство за държавите членки и други държави, граничещи с Украйна, което може да се разпространи и в други държави членки, особено в момент, когато техните икономики все още се възстановяват от въздействието на пандемията от COVID-19.
- (5) Освен това две програми за транснационално сътрудничество, подкрепяни от ЕИС и Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) съгласно Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹, а именно програмата Interreg за региона на Балтийско море с участието на Русия и транснационалната програма „Дунав“ с участието на Украйна и Република Молдова, бяха прекъснати в значителна степен от руската военна агресия срещу Украйна, а по отношение на Република Молдова — от потоците от разселени лица от Украйна, произтичащи пряко от тази агресия.
- (6) След уведомленията за спиране на действието на споразуменията за финансиране по програмите за сътрудничество с Русия и Беларус изпълнението на всички програми и проекти с тези държави е спряно. Необходимо е да се определят специални правила за продължаване на изпълнението на програмите за сътрудничество, подкрепяни от ЕИС и ЕФРР, дори в случай на прекратяване на действието на съответното споразумение за финансиране.

¹ Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 259).

- (7) Изпълнението на програмите за сътрудничество, подкрепяни от ЕИС, е уредено в Регламент за изпълнение (ЕС) № 897/2014 на Комисията¹. Регламент за изпълнение (ЕС) № 897/2014 обаче не може да бъде изменен за тази цел, тъй като правното му основание — Регламент (ЕС) № 232/2014 — вече не е в сила от 31 декември 2020 г. Поради това е необходимо да се определят специални разпоредби по отношение на продължаването на изпълнението на съответните програми за сътрудничество чрез отделен правен инструмент.
- (8) Споразуменията за финансиране на програми за сътрудничество с Украйна и Република Молдова не са спрени. Изпълнението на тези програми обаче е засегнато значително от непровокираната и неоправдана военна агресия на Русия срещу Украйна и значителния поток от разселени лица от Украйна към Република Молдова. За да се отговори на предизвикателствата пред партньорите по програмите, органите по програмите и партньорите по проектите, е необходимо да се установят специални правила за продължаване на изпълнението на засегнатите програми за сътрудничество.
- (9) С оглед облекчаване на тежестта върху публичните бюджети, произтичаща от необходимостта да се реагира на непровокираната и неоправдана военна агресия на Русия срещу Украйна и на значителния поток от разселени лица от Украйна, правилото за съфинансиране, установено в Регламент за изпълнение (ЕС) № 897/2014, следва да не се прилага за финансовото участие на Съюза.

¹ Регламент за изпълнение (ЕС) № 897/2014 на Комисията от 18 август 2014 г. за определяне на специални разпоредби за изпълнението на програми за трансгранично сътрудничество, финансирани по Регламент (ЕС) № 232/2014 на Европейския парламент и на Съвета за създаване на Европейски инструмент за съседство (ОВ L 244, 19.8.2014 г., стр. 12).

- (10) За промяната на процента на съфинансиране следва да се изисква единствено Комисията да бъде уведомена за преразгледаните финансови таблици и други процедурни мерки. Необходимо е правилата за корекции и преразглеждане на програмите да бъдат опростени по отношение на програмите, които са засегнати пряко в резултат на военната агресия срещу Украйна или на значителен поток разселени лица от Украйна. Потенциални последващи корекции, включително на целеви стойности на показателите, следва да бъдат възможни като част от последваща корекция на програмите след края на счетоводната година.
- (11) Разходите за проекти, насочени към преодоляване на миграционните предизвикателства в резултат на руската военна агресия срещу Украйна, следва да бъдат допустими от началната дата на агресията на 24 февруари 2022 г.
- (12) Въпреки че управлението на проектите, които вече са избрани от съвместния комитет за мониторинг, е отговорност на управляващия орган, по някои от програмите определени изменения на проектите трябва да бъдат одобрени от съвместния комитет за мониторинг. Поради това, за да се ускорят необходимите промени, е необходимо да се предвиди, че отговорността за изменение на документите, определящи условията за подкрепа на проекти, засегнати от прекъсване на изпълнението на програмата, в съответствие с националното законодателство на управляващия орган се носи само от съответния управляващ орган, без предварително одобрение от съвместния комитет за мониторинг. Следва да е възможно тези изменения да обхващат, наред с другото, и замяната на главния бенефициер или всякакви промени в плана за финансиране, или в сроковете за изпълнение. По отношение на новите проекти управляващият орган следва изрично да има право да подписва договори, различни от договорите за големи инфраструктурни проекти, след 31 декември 2022 г. Всички дейности по проектите, финансирани от програмата, следва обаче да приключат до 31 декември 2023 г.

- (13) Руската военна агресия срещу Украйна предизвика по-висока от очакваната инфлация и неочаквано увеличение на цените на доставките и строителството, които заедно влияят върху изпълнението на големи инфраструктурни проекти по съответните програми. За да се коригира това положение, следва да се разреши делът на финансовото участие на Съюза, разпределен за такива проекти, да надхвърли тавана, определен в Регламент за изпълнение (ЕС) № 897/2014, а именно 30 % при приключването на програмата, при условие че превишението се дължи единствено на неочаквано увеличение на цените на доставките и строителството.
- (14) Проверките, извършвани от управляващия орган, се състоят от административни проверки и проверки на място на проектите. Поради прекъсване на изпълнението на програмата вече не е възможно да се извършват проверки на място на проекти в Украйна. Поради това е необходимо да се предвиди възможност за извършване само на административни проверки. Освен това, когато инфраструктурен компонент на проект е бил унищожен, преди да могат да бъдат извършени проверки, следва да е възможно за бенефициера да декларира свързаните с него разходи за уравниване на сметките въз основа на клетвена декларация от бенефициера, в която се посочва, че проектът преди унищожаването му е отговарял на съдържанието, посочено във фактури или документи с равностойна доказателствена сила.
- (15) В съответствие с Регламент за изпълнение (ЕС) № 897/2014 проектите могат да получат финансово участие, ако отговарят на набор от подробни критерии. Поради прекъсване на изпълнението на програмата един или повече от тези критерии, по-специално изискването проектът да има ясно изразено въздействие върху трансграничното или транснационалното сътрудничество, може да не е изпълнен в началото на прекъсването или при приключването на даден проект. Освен това основното условие за привличане на бенефициери от поне една от участващите държави членки и от поне една от участващите партньорски държави може вече да не е спазено. Поради това е необходимо да се определи дали разходите все пак могат да се смятат за допустими, въпреки че някои условия за финансиране може вече да не са изпълнени поради прекъсване на изпълнението на програмата.

- (16) В резултат на прекъсването на изпълнението на програмата много проекти *de facto* няма да имат партньор от партньорска държава. За да се даде възможност на бенефициерите в държавите членки да приключат своите дейности, е целесъобразно по изключение да се направи дерогация от задължението всички проекти да имат поне един бенефициер от партньорска държава и всички дейности да имат действително трансгранично или транснационално въздействие и ползи.
- (17) Задълженията на главния бенефициер обхващат всички дейности, свързани с изпълнението на проекта. В резултат на прекъсване на изпълнението на проекти главните бенефициери може да бъдат възпрепятствани да изпълняват задълженията си по отношение на партньорската държава. Поради това задълженията на главния бенефициер следва да бъдат адаптирани и когато е необходимо, ограничени до изпълнението на проекта по отношение на държавите членки. Главните бенефициери следва също така да имат право да променят писменото споразумение с другите партньори по проекта и да спират определени дейности или участието на определени партньори. И накрая, задължението на главните бенефициери да прехвърлят плащания, получени от управляващия орган, на други партньори следва да бъде отменено или поне адаптирано.
- (18) За да се даде възможност за справяне с извънредните обстоятелства по отношение на засегнатите програми, е необходимо да се позволи проектите, насочени към преодоляване на миграционните предизвикателства, да бъдат избирани без предварителна покана за представяне на предложения в извънредни и надлежно обосновани случаи.

- (19) След спирането на действието на споразуменията за финансиране с партньорски държави плащанията, свързани с руското или беларуското участие, бяха спрени. Освен това извънредните мерки, предприети от Националната банка в Украйна, и ситуацията в областта на сигурността в резултат на руската военна агресия срещу нея възпрепятстват прехвърлянето на пари в чужбина. Поради това е целесъобразно да се даде възможност за пряко плащане на безвъзмездните средства от управляващия орган на бенефициерите на проекти в държавите членки и в партньорските държави, чиито споразумения за финансиране не са спрени.
- (20) По програмите за сътрудничество, подкрепяни от ЕИС, се изисква да бъде посочен методът на преобразуване на разходите, направени във валута, различна от евро. Този метод трябва да се прилага през целия период на програмата. Поради финансовите и икономическите последици от руската военна агресия срещу Украйна се наблюдават неочаквани колебания на обменните курсове. Затова е необходимо да се предвиди възможност за промяна на този метод.
- (21) Поради прекъсване на изпълнението на програмата управляващите органи може да не са в състояние да получават банкови преводи от някои партньорски държави, което да доведе до невъзможност за събиране на вземания от бенефициери на проекти, намиращи се в такива държави. В случаите, в които партньорска държава е превела част от националното си финансово участие на управляващия орган, тези суми следва да се използват за прихващане на такива вземания. Що се отнася до други партньорски държави, нарежданията за събиране на несъбираеми вземания следва да бъдат отменени или обработени от Комисията.

- (22) В съответствие с Регламент (ЕС) № 1299/2013 приложимите условия за изпълнение на програмата, с които се уреждат финансовото управление, програмирането, мониторингът, оценката и контролът на участието на трети държави, чрез финансово участие с ресурси на ЕИС за програми за транснационално сътрудничество, трябва да се определят в съответната програма за сътрудничество и при необходимост — във финансовото споразумение между Комисията, правителствата на съответните трети държави и държавата членка, в която се намира управляващият орган на съответната програма за сътрудничество. Въпреки че приложимите условия за изпълнение на програмите, уреждащи тези аспекти, могат да бъдат адаптирани чрез корекция на програмата за сътрудничество, е необходимо да се предвидят някои дерогации от определени разпоредби на Регламент (ЕС) № 1299/2013, за да се даде възможност разпоредбите, установени за програмите за сътрудничество, подкрепяни от ЕИС, да се прилагат и за програмата Interreg за региона на Балтийско море и за транснационалната програма „Дунав“.
- (23) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно да се установят специални разпоредби относно изпълнението на програмите за сътрудничество, засегнати от руската военна агресия срещу Украйна, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата и последиците от предложеното действие могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

- (24) Предоставяното в контекста на настоящия регламент финансиране трябва да отговаря на условията и процедурите, определени от ограничителните мерки, приети съгласно член 215 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).
- (25) Предвид неотложната необходимост от преодоляване на миграционните предизвикателства в резултат на руската военна агресия срещу Украйна и продължаващата криза в областта на общественото здраве, произтичаща от пандемията от COVID-19, е уместно да се да се прибегне до изключението от срока от осем седмици, предвидено в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към ДЕС, към ДФЕС и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.
- (26) С оглед на необходимостта да се даде възможност на държавите членки да коригират програмите си навреме, за да се възползват от прилагането на възможността да не се налага съфинансиране на финансовото участие на Съюза за счетоводната 2021/2022 година, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1
Предмет и обхват

1. С настоящия регламент се установяват специални разпоредби за тринадесет програми за трансгранично сътрудничество, уредени с Регламент (ЕС) № 232/2014, и две програми за транснационално сътрудничество, уредени с Регламент (ЕС) № 1299/2013, изброени в приложението към настоящия регламент, във връзка с прекъсването на изпълнението на програмата след непровокираната и неоправдана военна агресия на Русия срещу Украйна и участието на Беларус в тази агресия.
2. Членове 3—14 от настоящия регламент се прилагат за програмите за трансгранично сътрудничество, уредени с Регламент (ЕС) № 232/2014, които са изброени в част 1 от приложението към настоящия регламент.
3. Член 15 от настоящия регламент се прилага за програмите за транснационално сътрудничество, уредени с Регламент (ЕС) № 1299/2013, които са изброени в част 2 от приложението към настоящия регламент.

Член 2
Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:
 - 1) „партньорска държава“ означава всяка трета държава, участваща в програмата за сътрудничество, посочена в приложението.
 - 2) „прекъсване на изпълнението на програмата“ означава проблеми по отношение на изпълнението на програмите в резултат на една от следните ситуации или комбинация от двете:
 - а) частичното или пълното спиране или прекратяването на действието на споразумение за финансиране, сключено с партньорска държава, като последица от ограничителни мерки, приети в съответствие с член 215 от ДФЕС;

б) военна агресия срещу партньорска държава или значителни потоци от разселени лица към такава държава.

2. За целите на членове 3—14 от настоящия регламент се прилагат и определенията, съдържащи се в член 2 от Регламент за изпълнение (ЕС) № 897/2014.

Член 3

Съфинансиране

В ситуацията, посочена в член 2, параграф 1, точка 2, буква б), не се изисква съфинансиране на финансовото участие на Съюза от държавите членки или партньорските държави за извършени и платени разходи, включени в годишните отчети за счетоводните години, започващи съответно на 1 юли 2021 г., 1 юли 2022 г. и 1 юли 2023 г.

Член 4

Програмиране

1. Прилагането на член 3 не изисква решение на Комисията за одобряване на корекция на програмата. Управляващият орган уведомява Комисията за преразгледаните финансови таблици преди представянето на годишните отчети за счетоводната 2021/2022 година след предварително одобрение от съвместния комитет за мониторинг.
2. Корекциите на програмата, състоящи се от кумулативни промени, които не надвишават 30 % от първоначално разпределеното финансово участие на Съюза за всяка тематична цел или за техническа помощ, включващи прехвърляне между тематични цели или от техническа помощ към тематични цели, или включващи прехвърляне от тематични цели към техническа помощ, се смятат за несъществени и следователно могат да бъдат направени пряко от управляващия орган с предварително одобрение от съвместния комитет за мониторинг. За тези корекции не се изисква решение на Комисията.
3. За кумулативните промени, посочени в параграф 2, не се изисква допълнителна обосновка, освен позоваване на прекъсване на изпълнението на програмата, и ако е възможно, в тях се отразява очакваното въздействие на корекциите върху програмата.

Член 5

Допустимост на разходите за проекти, насочени към преодоляване на миграционните предизвикателства

Разходите за проекти, насочени към преодоляване на миграционните предизвикателства, възникнали в резултат на прекъсване на изпълнението на програмата, са допустими от 24 февруари 2022 г. нататък.

Член 6

Проекти

1. След началото на прекъсването на изпълнението на програмата управляващият орган може да измени документите, определящи условията за подкрепа на проектите, засегнати от това прекъсване, в съответствие с националното право на управляващия орган и без предварително одобрение от съвместния комитет за мониторинг.

Тези изменения могат да обхващат също така замяната на главния бенефициер, промени в плана за финансиране или в сроковете за изпълнение.
2. Управляващият орган може да подписва договори, различни от договорите за големи инфраструктурни проекти, след 31 декември 2022 г., при условие че всички дейности по финансираните от програмата проекти приключат до 31 декември 2023 г.
3. Делът на финансовото участие на Съюза, разпределен за големи инфраструктурни проекти, може да надхвърли 30 % при приключването на програмата, при условие че превишението се дължи само на неочаквано увеличение на цените на доставките и строителството вследствие на по-висока от очакваната инфлация.

Член 7

Функции на управляващия орган

1. Проверките, извършвани от управляващия орган, могат да бъдат ограничени до административни проверки, когато не е възможно да се извършат проверки на място. Когато не е възможно да се извършат каквито и да било проверки, свързаните с тях разходи не се декларират за уравниване на сметките.
2. Независимо от параграф 1, когато инфраструктурен компонент на проект е бил унищожен, преди да е възможно да бъдат извършени проверки, свързаните с него разходи могат да бъдат декларирани за уравниване на сметките въз основа на клетвена декларация от бенефициера, в която се посочва, че преди унищожаването му проектът е отговарял на съдържанието, посочено във фактури или в документи с равностойна доказателствена сила.

Член 8

Въздействие на проектите върху трансграничното сътрудничество

1. В контекста на изпълнението на проекти, засегнати от прекъсване на изпълнението на програмата, въздействието на проектите върху трансграничното сътрудничество и ползите от тях се оценяват на три етапа:
 - а) първият етап е до датата, на която е започнало прекъсването на изпълнението на програмата;
 - б) вторият етап е от датата, посочена в буква а);
 - в) третият етап е след приключване на прекъсването на изпълнението на програмата.

По отношение на първия и третия етап, показателите и свързаните с тях целеви стойности, използвани за тази оценка, са постигнатите от бенефициерите в държавите членки и в партньорските държави, при условие че бенефициерите в

партньорските държави са успели да предоставят съответната информация на управляващия орган.

По отношение на втория етап, показателите и свързаните с тях целеви стойности, използвани за тази оценка, са постигнатите от бенефициерите в държавите членки и в партньорските държави, чиито споразумения за финансиране не са спрени и които не са в ситуация по член 2, параграф 1, точка 2, буква б).

2. Допустимостта на разходите по проектите се оценява в съответствие с параграф 1 по отношение на въздействието върху трансграничното сътрудничество и ползите от него.
3. В ситуацията, посочена в член 2, параграф 1, точка 2, буква б), по проектите с инфраструктурен компонент в партньорска държава не се изисква възстановяване на финансовото участие на Съюза, когато не е възможно да се изпълни задължението да не се извършват съществени промени в рамките на пет години от приключването на проекта или в срока, определен в правилата за държавните помощи.

Член 9

Участие в проекти

1. От датата, на която е започнало прекъсването на изпълнението на програмата, текущите проекти могат да продължат, дори когато нито един от бенефициерите от партньорска държава, намираща се в ситуация по член 2, параграф 1, точка 2, буква а) или б), не може да участва.
2. От датата, на която е започнало прекъсването на изпълнението на програмата, съвместният комитет за мониторинг може да избере нови проекти, дори когато нито един бенефициер от партньорска държава, намираща се в ситуация по член 2, параграф 1, точка 2, буква а) или б), не може да участва в момента на избора.
3. От датата, на която приключва прекъсването на изпълнението на програмата, управляващият орган може да измени документа, определящ условията за подкрепа на проектите, така че да бъдат обхванати бенефициери от партньорска държава, включени в заявлението за проекта, без предварително одобрение от съвместния комитет за мониторинг.

Член 10

Задължения на главните бенефициери

1. След началото на прекъсването на изпълнението на програмата и докато трае това прекъсване, от главния бенефициер в държава членка не се изисква:
 - а) да поеме отговорност за неизпълнението на частта от проекта, засегната от прекъсването;
 - б) да гарантира, че разходите, представени от бенефициерите, засегнати от прекъсването, са направени с цел изпълнение на проекта и отговарят на дейностите, определени в договора и съгласувани между всички бенефициери;
 - в) да проверява дали разходите, представени от бенефициерите, засегнати от прекъсването, са били проверени от одитор или от компетентно длъжностно лице.

2. След началото на прекъсването на изпълнението на програмата главният бенефициер в държава членка има право да измени и адаптира едностранно споразумението за партньорство с останалите бенефициери.

Това право включва възможността за пълно или частично спиране на дейностите на даден бенефициер от партньорска държава, докато трае прекъсването на изпълнението на програмата.

3. Главният бенефициер в държава членка може да предложи на управляващия орган необходимите промени, които трябва да бъдат направени в проекта, включително преразпределението на дейностите по проекта между останалите бенефициери.

4. След началото на прекъсването на изпълнението на програмата главният бенефициер в държава членка може да поиска от управляващия орган да не получи изцяло или частично финансовото участие за изпълнението на дейностите по проекта.

Главният бенефициер в държава членка не е длъжен да гарантира, че бенефициерите в партньорски държави ще получат цялата сума на безвъзмездните средства възможно най-бързо и в пълен размер.

5. В ситуацията, посочена в член 2, параграф 1, точка 2, буква б), главният бенефициер в държава членка и управляващият орган, съгласувано с одитния орган, могат да проверят и приемат искане за плащане без предварителна проверка от одитор или от компетентно длъжностно лице на разходите, декларирани от бенефициер, намиращ се в партньорска държава.

6. Параграфи 1—5 от настоящия член се прилагат и за главни бенефициери в партньорска държава, която не е в ситуацията, посочена в член 2, параграф 1, точка 2, буква а).

Освен това — и за срока на прекъсване на изпълнението на програмата — този главен бенефициер може също така да поиска от управляващия орган да определи друг бенефициер за главен бенефициер и да извършва директни плащания към други бенефициери по съответния проект.

Член 11

Пряко възлагане

След началото на прекъсването на изпълнението на програмата и за срока на прекъсването проектите, насочени към преодоляване на миграционни предизвикателства, възникнали в резултат на военна агресия срещу участваща държава, могат да бъдат подбрани от съвместния комитет за мониторинг без предварителна покана за представяне на предложения в изключителни и надлежно обосновани случаи.

Член 12
Плащания

След началото на прекъсването на изпълнението на програмата и без да се засяга член 6, параграф 1, управляващият орган може да прехвърли финансово участие за изпълнението на дейностите по проекта пряко на бенефициери по проекта, различни от главния бенефициер.

Член 13
Използване на еврото

Избраният метод за преизчисляване в евро на разходите, направени във валута, различна от еврото, както е предвидено в програмата, може да бъде променен с обратна сила от началната дата на прекъсване на изпълнението на програмата, като се използва месечният счетоводен обменен курс на Комисията за един от следните месеци:

- а) месеца, през който са направени разходите;
- б) месеца, през който разходите са били представени за проверка от одитор или от компетентно длъжностно лице;
- в) месеца, през който разходите са докладвани на главния бенефициер.

Член 14

Финансови отговорности, събиране на вземания и възстановяване на средства на управляващия орган

1. След началото на прекъсването на изпълнението на програмата и за срока на прекъсването управляващият орган е длъжен да предприеме всички необходими стъпки за събиране на неправомерно изплатените суми от бенефициерите в партньорски държави или от главните бенефициери в държави членки или в партньорски държави в съответствие с процедурата, посочена в параграфи 2—5.
2. Управляващият орган може да реши да събере неправомерно изплатените суми пряко от бенефициер в държава членка, без да е необходимо предварително възстановяване чрез главния бенефициер в партньорска държава.
3. Управляващият орган изготвя и изпраща писма за събиране на вземания с цел възстановяване на неправомерно изплатени суми.

В случай на отрицателен отговор или липса на реакция от страна на бенефициерите в партньорски държави или от партньорската държава, в която е установен бенефициерът, управляващият орган обаче не е длъжен да провежда административна процедура или да прави опити за събиране на вземания от съответната партньорска държава, или да започва процедура за правна защита в съответната партньорска държава.

Управляващият орган документира решението си да не предприема първи опит за събиране на вземания. Този документ се смята за достатъчно доказателство за полагането на дължима грижа от страна на управляващия орган.

4. Когато събирането на вземания се отнася до вземане от бенефициер, установен в партньорска държава в ситуацията, посочена в член 2, параграф 1, точка 2, буква а), чието съфинансиране е прехвърлено на управляващия орган, управляващият орган може да прихване вземането, което трябва да бъде събрано, от неусвоените средства, прехвърлени преди това от партньорската държава на управляващия орган.
5. Когато събирането на вземания се отнася до вземане от бенефициер, установен в партньорска държава в ситуацията, посочена в член 2, параграф 1, точка 2, буква а), и когато управляващият орган не е в състояние да прихване вземането в съответствие с параграф 4 от настоящия член, управляващият орган може да поиска от Комисията да поеме задачата за събиране на сумите.

Когато съответният бенефициер е обект на замразяване на активи или на забрана за предоставяне на финансови средства или икономически ресурси на негово разположение или в негова полза, пряко или непряко, съгласно ограничителни мерки, приети в съответствие с член 215 от ДФЕС, управляващият орган е длъжен да поиска от Комисията да поеме задачата за събиране на сумите. За тази цел управляващият орган прехвърля на Комисията своите права по отношение на бенефициера.

Управляващият орган информира съвместния комитет за мониторинг за всяка процедура по събиране на средства, поета от Комисията.

Член 15

Дерогации от Регламент (ЕС) № 1299/2013, приложими за транснационални програми

1. Чрез дерогация от член 12, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 мониторинговият комитет или управителен комитет, създаден от мониторинговия комитет и действащ под негово ръководство, може да избере нови операции, дори при отсъствието на бенефициер от партньорска държава, намираща се в ситуация по член 2, параграф 1, точка 2, буква а) или б) от настоящия регламент, при условие че са установени транснационални въздействия и ползи.

Мониторинговият или управителният комитет може също така да избере нови проекти, дори когато нито един бенефициер от партньорска държава, намираща се в ситуация по член 2, параграф 1, точка 2, буква а) или б), не е в състояние да участва в момента на избора.

2. Чрез дерогация от член 12, параграфи 2 и 4 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 текущите операции могат да продължат, дори когато нито един от бенефициерите от партньорска държава, намираща се в ситуация по член 2, параграф 1, точка 2, буква а) или б) от настоящия регламент, не може да участва в изпълнението на проекта.

В контекста на изпълнението на операции, засегнати от прекъсване на изпълнението на програмата, въздействието върху транснационалното сътрудничество и ползите от него се оценяват в съответствие с член 8, параграфи 1 и 3 от настоящия регламент.

3. Чрез дерогация от член 12, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 управляващият орган може да изменя документите, в които се определят условията за подкрепа на операциите, засегнати от прекъсване на изпълнението на програмата, в съответствие с националното си право.

Тези изменения могат да обхващат също така замяната на главния бенефициер или промени в плана за финансиране, или в сроковете за изпълнение.

От датата, на която приключва прекъсването на изпълнението на програмата, управляващият орган може да измени документа, в който се определят условията за подкрепа на операциите, така че да бъдат обхванати бенефициерите от партньорска държава, намираща се в ситуация по член 2, параграф 1, точка 2, буква а) или б), включени в заявлението.

4. Чрез дерогация от член 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 член 10 от настоящия регламент се прилага за правата и задълженията на главните бенефициери.
5. Чрез дерогация от член 21, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 и без да се засяга параграф 3 от настоящия член сертифициращият орган може да извършва плащания пряко на бенефициери, различни от главния бенефициер.
6. Чрез дерогация от член 23, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 член 7 от настоящия регламент се прилага за проверките на управлението, извършвани от управляващия орган и от контролорите.

7. Чрез дерогация от член 27, параграфи 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 член 14 от настоящия регламент се прилага по отношение на събирането на неправомерно платени суми и възстановяването на средства на управляващия орган.
8. Чрез дерогация от член 28 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 член 13 от настоящия регламент се прилага по отношение на избрания метод за преизчисляване в евро на разходите, направени във валута, различна от еврото.
9. Дерогациите, предвидени в параграфи 1—8, се прилагат от датата, на която по съответните транснационални програми е налице прекъсване на изпълнението, и докато то продължава.

Член 16

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Списък на съответните програми за сътрудничество за периода 2014—2020 г.

ЧАСТ 1: СПИСЪК НА ПРОГРАМИТЕ ЗА ТРАНСГРАНИЧНО СЪТРУДНИЧЕСТВО СЪГЛАСНО РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 232/2014

1. 2014ТС16М5СВ001 — ЕИС-ТГС *Kolarctic*
2. 2014ТС16М5СВ002 — ЕИС-ТГС Карелия — Русия
3. 2014ТС16М5СВ003 — ЕИС-ТГС Югоизточна Финландия — Русия
4. 2014ТС16М5СВ004 — ЕИС-ТГС Естония — Русия
5. 2014ТС16М5СВ005 — ЕИС-ТГС Латвия — Русия
6. 2014ТС16М5СВ006 — ЕИС-ТГС Литва — Русия
7. 2014ТС16М5СВ007 — ЕИС-ТГС Полша — Русия
8. 2014ТС16М5СВ008 — ЕИС-ТГС Латвия — Литва — Беларус
9. 2014ТС16М5СВ009 — ЕИС-ТГС Полша — Беларус — Украйна
10. 2014ТС16М5СВ010 — ЕИС-ТГС Унгария — Словакия — Румъния — Украйна
11. 2014ТС16М5СВ011 — ЕИС-ТГС Румъния — Молдова
12. 2014ТС16М5СВ012 — ЕИС-ТГС Румъния — Украйна
13. 2014ТС16М6СВ001 — ЕИС-ТГС Черноморски басейн

ЧАСТ 2: СПИСЪК НА ПРОГРАМИТЕ ЗА ТРАНСНАЦИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО СЪГЛАСНО РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1299/2013

1. 2014ТС16М5ТН001 — Програма Interreg за региона на Балтийско море
2. 2014ТС16М6ТН001 — Транснационална програма „Дунав“